SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 475/2010-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. decembra 2010 v zložení z predsedu Milana Ľalíka, sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Petra Brňáka, o návrhu Ing. Ľ. M., L., zastúpeného advokátom JUDr. M. T., L., na preskúmanie rozhodnutia Obecného zastupiteľstva obce V. z 21. mája 2010 takto

r o z h o d o l :

1. Rozhodnutie Obecného zastupiteľstva obce V. z 21. mája 2010 v časti, v ktorej bola Ing. Ľ. M. uložená pokuta vo výške 622,75 € za to, že v lehote do 31. marca 2007 nepodal vôbec písomné oznámenie o svojich majetkových pomeroch a majetkových pomeroch manželky za predchádzajúci kalendárny rok 2006, z r u š u j e .

2. V ostatných častiach rozhodnutie Obecného zastupiteľstva obce V. z 21. mája 2010 p o t v r d z u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 28. júna 2010 doručený návrh Ing. Ľ. M. (ďalej len „navrhovateľ“) na preskúmanie rozhodnutia Obecného zastupiteľstva obce V. (ďalej len „obecné zastupiteľstvo“) z 21. mája 2010.

2. Z obsahu návrhu a jeho príloh ústavný súd zistil, že navrhovateľ bol v období od 28. decembra 2006 do 26. mája 2009 starostom obce V. V uvedenom období bol preto verejným funkcionárom, na ktorého sa vzťahovali ustanovenia ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ústavný zákon o ochrane verejného záujmu“ alebo „ústavný zákon“). Podľa rozhodnutia obecného zastupiteľstva z 21. mája 2010 navrhovateľ porušil povinnosť vyplývajúcu mu z čl. 7 ods. 1 písm. e) ústavného zákona tým, že:

- v lehote do 30 dní odo dňa, keď sa ujal funkcie starostu, teda do 27. januára 2007, nepodal písomné oznámenie o svojich majetkových pomeroch a majetkových pomeroch svojej manželky, ale podal ho až 9. februára 2007, za čo mu bola uložená pokuta podľa čl. 9 ods. 10 ústavného zákona vo výške 622,75 €,
- v lehote do 31. marca 2007 vôbec nepodal písomné oznámenie o svojich majetkových pomeroch a majetkových pomeroch manželky za predchádzajúci kalendárny rok 2006, za čo mu bola uložená pokuta podľa čl. 9 ods. 10 ústavného zákona vo výške 622,75 €,
- v lehote do 31. marca 2008 nepodal písomné oznámenie o svojich majetkových pomeroch a majetkových pomeroch manželky za predchádzajúci kalendárny rok 2007, ale podal ho až 9. marca 2009, a v lehote do 30. apríla 2008 nepodal vôbec potvrdenie o podanom daňovom priznaní k dani z príjmov fyzických osôb za rok 2007, za čo mu bola uložená pokuta podľa čl. 9 ods. 10 ústavného zákona vo výške 668,39 €,

- v lehote do 31. marca 2009 nepodal písomné oznámenie o majetkových pomeroch manželky za predchádzajúci kalendárny rok 2008, ale podal ho až 9. júna 2009, za čo mu bola uložená pokuta podľa čl. 9 ods. 10 ústavného zákona vo výške 1 017,33 €.

Navrhovateľovi bola preto rozhodnutím obecného zastupiteľstva uložená pokuta v celkovej výške 2 931,22 €.

3. Rozhodnutiu obecného zastupiteľstva predchádzalo zasadnutie komisie na ochranu verejného záujmu obce V. (ďalej len „komisia“) 23. marca 2010. Na tomto zasadnutí komisie, ktorá konanie začala z vlastnej iniciatívy, bola otvorená zalepená a podpísaná obálka s písomnosťami o majetkových pomeroch navrhovateľa ako bývalého starostu obce V. a jeho manželky. Po oboznámení sa so všetkými písomnosťami komisia zistila, že navrhovateľ ako starosta obce viackrát nesplnil povinnosti, ktoré mu vyplývali z čl. 7 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu. Preto komisia odporučila obecnému zastupiteľstvu začať proti navrhovateľovi konanie podľa čl. 9 ústavného zákona a uložiť mu pokutu za každé porušenie jeho povinností osobitne. Na základe týchto informácií obecné zastupiteľstvo na svojom zasadnutí 26. marca 2010 prijalo uznesenia č. 78/2010/02R, č. 79/2010/02R, č. 80/2010/02R a č. 81/2010/02R, ktorými bolo schválené začatie konania proti navrhovateľovi pre porušenie jednotlivých povinností vyplývajúcich mu z čl. 7 ods. 1 písm. e) ústavného zákona. Obecné zastupiteľstvo prijalo tiež uznesenie č. 82/2010/02R, ktorým uložilo obecnému úradu zaslať navrhovateľovi ako bývalému starostovi oznámenie o začatí konania podľa ústavného zákona. Konanie bolo navrhovateľovi oznámené listom zo 14. apríla 2010 označeným ako *„Začatie konania“*, ktorý mu bol doručený 23. apríla 2010.

4. Navrhovateľ sa k oznámeniu vyjadril listom, ktorý bol obecnému úradu doručený 12. mája 2010. Vyjadril v ňom svoje presvedčenie, že počas doby výkonu funkcie starostu obce si splnil všetky povinnosti, ktoré mu ukladal ústavný zákon o ochrane verejného záujmu. Poukázal na to, že písomné oznámenia o svojich majetkových pomeroch a manželky podával načas, že boli kontrolované komisiou a táto k nim nemala žiadne

výhrady, nežiadala ďalšie vysvetlenia či doplnenia. Konanie podľa ústavného zákona odmietol, pretože ho považuje za neobjektívne a založené na obrovskej nevraživosti niektorých osôb voči nemu.

5. Obecné zastupiteľstvo považovalo tieto námietky navrhovateľa za nedôvodné a dospelo k záveru, že navrhovateľ ako starosta skutočne porušil povinnosti vyplývajúce z ústavného zákona. Dňa 21. mája 2010 preto vydalo rozhodnutie, ktorým navrhovateľovi za porušenie povinností vyplývajúcich z čl. 7 ods. 1 písm. e) ústavného zákona (konkretizované v bode 2 tohto nálezu) uložilo pokutu v celkovej výške 2 931,22 €.

6. Proti tomuto rozhodnutiu podal navrhovateľ ústavnému súdu návrh na jeho preskúmanie, pretože je toho názoru, že rozhodnutie, ako aj v ňom uvedená výška celkovej pokuty nie sú v súlade s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu. Navrhovateľ sa v návrhu domáhal, aby ústavný súd *„... na základe vyššie uvedených skutočností zrušil Rozhodnutie Obecného zastupiteľstva zo dňa 21.05.2010 o uložení pokuty v celovej výške 2.931,22 eur a zároveň žiadame, aby Ústavný súd uložil obci V. úplne uhradiť navrhovateľovi vzniknuté trovy konania, ktoré Ústavný súd vyčísli“*.

7. Pred rozhodnutím o návrhu si ústavný súd vyžiadal vyjadrenie Obce V. (ďalej len „obec“). Zo stanoviska obce v zastúpení starostom vyplýva, že rozhodnutie o uložení pokuty navrhovateľovi v celej jej výške považuje za správne ako po formálnej, tak aj vecnej stránke. Navrhovateľ si v štyroch prípadoch nesplnil povinnosti, ktoré mu ako starostovi obce ukladal ústavný zákon, čo odôvodňuje rozhodnutie, ako aj uloženie pokuty v celej jej výške.

8. Podľa § 73a ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sa konanie o preskúmanie rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov začína na návrh verejného funkcionára, ktorého sa týka rozhodnutie orgánu, ktorý vykonáva konanie o návrhu vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu

záujmov podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov.

Podľa § 73b ods. 2 zákona o ústavnom súde o návrhu koná a rozhoduje senát ústavného súdu na neverejnom zasadnutí.

Podľa § 73b ods. 4 zákona o ústavnom súde rozhodnutie ústavného súdu je konečné.

Z citovaných ustanovení zákona vyplýva, že v konaní o preskúmanie rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je v právomoci ústavného súdu preskúmať, či konanie navrhovateľa ako verejného funkcionára bolo, alebo nebolo v rozpore s ustanoveniami ústavného zákona, a v akom rozsahu, t. j. či povinnosti verejného funkcionára vyplývajúce z ústavného zákona porušil, alebo neporušil, teda či je z tohto hľadiska rozhodnutie orgánu konajúceho vo veci ochrany verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov z ústavného hľadiska udržateľné a akceptovateľné.

Podľa čl. 2 ods. 1 písm. o) ústavného zákona tento ústavný zákon sa vzťahuje na funkcie starostov obcí.

Podľa čl. 3 ods. 1 ústavného zákona verejný funkcionár je na účely tohto zákona každý, kto vykonáva funkciu uvedenú v čl. 2 ods. 1.

Podľa čl. 7 ods. 1 písm. e) ústavného zákona verejný funkcionár je povinný do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu verejnej funkcie, a počas jej výkonu vždy do 31. marca podať písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok, v ktorom uvedie svoje majetkové pomery a majetkové pomery manžela a neplnoletých detí, ktorí s ním žijú v domácnosti, vrátane osobných údajov v rozsahu titul, meno, priezvisko a adresa trvalého pobytu.

Podľa čl. 7 ods. 5 písm. a) ústavného zákona oznámenie podáva starosta obce komisii obecného zastupiteľstva.

9. Z obsahu sťažnosti, jej príloh, ako aj spisového materiálu, ktorý si ústavný súd vyžiadal od obce, je zrejmé, že navrhovateľ bol v období od 28. decembra 2006 do 26. mája 2009 starostom obce, teda verejným funkcionárom a vzťahoval sa na neho ústavný zákon o ochrane verejného záujmu. Ústavný zákon ukladal navrhovateľovi tieto povinnosti :

A. Podať do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu funkcie starostu, oznámenie o tejto skutočnosti. Navrhovateľ sa funkcie starostu ujal 28. decembra 2006, preto mal oznámenie podať do 27. januára 2007.

B. Počas výkonu funkcie starostu podať vždy do 31. marca oznámenie a do 30. apríla potvrdenie o podanom daňovom priznaní z dani z príjmov fyzických osôb alebo iný doklad vydávaný na daňové účely potvrdzujúci sumu príjmov, ktoré navrhovateľ získal za predchádzajúci kalendárny rok.

K povinnosti v bode A

Navrhovateľ v návrhu na preskúmanie rozhodnutia obecného zastupiteľstva nepoprel, že oznámenie nepodal do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu funkcie starostu. Za nesplnenie tejto povinnosti bola navrhovateľovi uložená pokuta vo výške 622,75 €; navrhovateľ však považoval *„nárok vyrubiť pokutu“* za premlčaný v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka *„z dôvodu uplynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby, ktorá začala plynúť dňa 28.01.2007“.*

K povinnosti v bode B

Navrhovateľ uviedol, že povinnosť podať oznámenie do 31. marca 2007 za predchádzajúci kalendárny rok 2006 si splnil riadne a včas, pretože ho podal 9. februára 2007. Navrhovateľ považoval aj tento nárok za premlčaný v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka, pričom podľa neho premlčacia lehota začala plynúť 1. apríla 2007. Obecný úrad vo svojom vyjadrení adresovanom ústavnému súdu uviedol, že navrhovateľ v tento deň, t. j. 9. februára 2007, podal oznámenie uvedené v bode A tohto nálezu. Svoje stanovisko

odôvodnil obecný úrad tým, že je zrejmé, že si navrhovateľ najprv splnil povinnosť *„skôr splatnú“*.

K povinnosti podať do 31. marca 2008 oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok 2007, ktoré navrhovateľ podal oneskorene až 9. marca 2009, a v lehote do 30. apríla 2008 podať potvrdenie o podanom daňovom priznaní k dani z príjmov fyzických osôb za rok 2007, ktoré podľa rozhodnutia navrhovateľ vôbec nepodal, za čo mu bola uložená pokuta vo výške 668,39 €, navrhovateľ neuviedol konkrétne skutočnosti, ktoré by preukazovali, že tieto povinnosti si splnil riadne a včas. Navrhovateľ len všeobecne v návrhu uvádzal, že svoje povinnosti si riadne plnil, pretože súbežne podával oznámenie aj na Mestskom úrade v L. z dôvodu výkonu funkcie náčelníka mestskej polície.

K povinnosti podať do 31. marca 2009 písomné oznámenie o majetkových pomeroch manželky za predchádzajúci kalendárny rok 2008, ktoré podľa rozhodnutia podal až 9. júna 2009, za čo mu bola uložená pokuta vo výške 1 017,33 €, navrhovateľ uviedol, že ho podal včas, avšak z dôvodu jeho straty na obecnom úrade a nepresného vedenia registratúrneho denníka prijatých a odoslaných dokumentov na obecnom úrade, došlo k jeho oneskorenému podaniu. Navrhovateľ zároveň poukázal na to, že počas celej doby výkonu funkcie starostu presadzoval a chránil verejný záujem. Poukázal tiež na to, že komisia obecného zastupiteľstva, ktorej navrhovateľ oznámenia podával, ich kontrolovala a nemala o nich žiadne pochybnosti a ani ho nežiadala o podanie vysvetlenia.

10. Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že navrhovateľ ako starosta obce mal povinnosť podávať oznámenie podľa čl. 7 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu v lehotách tam uvedených. Medzi účastníkmi nebolo sporné ani obdobie, za ktoré mal navrhovateľ oznámenie podávať. Pokuta bola navrhovateľovi uložená za to, že oznámenie nepodal včas, prípadne že ho nepodal vôbec. Preto bolo úlohou ústavného súdu posúdiť, či si navrhovateľ svoje povinnosti, ktoré mu vyplývali z čl. 7 ústavného zákona, plnil riadne a včas alebo či z jeho strany skutočne došlo k porušeniu týchto povinností tak, ako to v napadnutom rozhodnutí uzavrela komisia.

Navrhovateľ nepoprel, že nepodal včas, t. j. do 27. januára 2007 oznámenie. Preto ústavný súd dospel k názoru, že navrhovateľ touto nečinnosťou porušil povinnosť uloženú mu v čl. 7 ods. 1 písm. e) ústavného zákona.

Navrhovateľ však paušálne nesúhlasil s tým, že si nesplnil včas povinnosť podať oznámenie do 31. marca 2008 za predchádzajúci kalendárny rok 2007 a že vôbec nepodal potvrdenie o podanom daňovom priznaní k dani z príjmov fyzických osôb za rok 2007, avšak nijako nepreukázal splnenie tejto povinnosti. Z uvedeného potom vyplynulo, že navrhovateľ tým porušil povinnosť uloženú mu v čl. 7 ods. 1 písm. e) ústavného zákona. Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že navrhovateľ mal v súlade s čl. 7 ods. 5 písm. a) oznámenie podať komisii obecného zastupiteľstva, nie Mestu L. z titulu súbežného výkonu funkcie náčelníka mestskej polície. Ústavný súd sa stotožňuje s názorom obecného úradu, že ak navrhovateľ vykonával funkciu náčelníka Mestskej polície mesta L. a z toho titulu podával tomuto subjektu písomné oznámenie, nešlo o oznámenia v zmysle čl. 7 ústavného zákona, pretože náčelník mestskej polície nie je verejným funkcionárom v zmysle tohto zákona vo vzťahu k uvedenému mestu.

Navrhovateľ tiež nesúhlasil s tým, že nepodal včas, teda do 31. marca 2009 písomné oznámenie o majetkových pomeroch manželky za predchádzajúci kalendárny rok 2008. Navrhovateľ túto námietku odôvodnil len stratou oznámenia na obecnom úrade v dôsledku nepresného vedenia registratúrneho denníka prijatých a odoslaných dokumentov. Navrhovateľ však neponúkol, a teda ani nepreukázal žiadne ďalšie dôkazy, ktoré by tomu nasvedčovali; inak túto skutočnosť vôbec nenamietal vo svojej odpovedi na návrh na začatie konania, a tiež nepredložil potvrdenie komisie obecného zastupiteľstva, z ktorého by vyplývalo, že písomné oznámenie o majetkových pomeroch manželky za rok 2008 podal včas. Preto sa ústavný súd v tejto časti stotožňuje s napadnutým rozhodnutím, ktoré konštatovalo, že navrhovateľ v tomto smere opäť porušil povinnosť uloženú mu v čl. 7 ods. 1 písm. e) ústavného zákona.

Ústavný súd na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že vo všetkých už uvedených prípadoch navrhovateľ porušil povinnosti, ktoré mu vyplývali z čl. 7 ods. 1 písm. e) ústavného zákona. Porušenie povinností vyplývalo z toho, že navrhovateľ nepodal

včas písomné oznámenie prípadne že vôbec nepodal potvrdenie o podanom daňovom priznaní k dani z príjmov fyzických osôb za rok 2007. V jednom prípade dokonca navrhovateľ ani nenamietal porušenie tejto povinnosti. Preto bolo odôvodnené začatie konania proti navrhovateľovi, ako aj uloženie pokuty za jednotlivé porušenia. Ústavný súd preto rozhodnutie obecného zastupiteľstva v týchto čiastkových výrokoch potvrdil.

11. Odlišné stanovisko však ústavný súd zaujal k tej časti rozhodnutia obecného zastupiteľstva, ktorým bola navrhovateľovi uložená pokuta za to, že do 31. marca 2007 nepodal vôbec písomné oznámenie o svojich majetkových pomeroch a majetkových pomeroch manželky za predchádzajúci kalendárny rok 2006. Argumentáciu navrhovateľa, ktorý s uložením pokuty nesúhlasil s poukazom na to, že písomné oznámenie podal včas, t. j. 9. februára 2007, považoval ústavný súd za opodstatnenú. Zo spisového materiálu týkajúceho sa navrhovateľovej veci, ktorý si ústavný súd vyžiadal od obce, je zrejmé, že navrhovateľ 9. februára 2007 predložil komisii obecného zastupiteľstva písomné oznámenie podľa čl. 7 a čl. 8 ústavného zákona, ktorého súčasťou bolo aj potvrdenie o jeho príjmoch za predchádzajúci rok 2006 vydávané na daňové účely. Komisia potom konštatovala, že *„...si splnil povinnosť vyplývajúcu z čl. 7 a 8 Ústavného zákona č. 357/2004 Z. z.“*. Pritom z už uvedeného je zrejmé, že 9. februára 2007, keď bolo oznámenie komisii predložené, už bol navrhovateľ v omeškaní so splnením povinnosti podať oznámenie do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu funkcie starostu. Ústavný súd sa preto stotožnil s tvrdením navrhovateľa, že povinnosť podať oznámenie do 31. marca 2007 za predchádzajúci kalendárny rok 2006 si splnil riadne a včas, pretože ho podal už 9. februára 2007. Navrhovateľ sa v tomto prípade nedopustil porušenia ústavného zákona, preto ani nebolo opodstatnené začatie konania proti navrhovateľovi a uloženie pokuty, ktorá bola navrhovateľovi uložená v sume 622,75 €. Ústavný súd preto v tejto časti zrušil rozhodnutie obecného zastupiteľstva podľa § 73b ods. 3 in fine zákona o ústavnom súde.

12. Ústavný súd považoval námietku premlčania nároku vznesenú navrhovateľom v priebehu konania za bezpredmetnú. Právny vzťah medzi verejným funkcionárom a orgánom obce oprávneným na konanie vo veci ochrany verejného záujmu podľa ústavného zákona je verejnoprávnym vzťahom, a nie občianskoprávnym vzťahom,

u ktorého možnosť premlčania podľa § 101 Občianskeho zákonníka neprichádzala vôbec do úvahy.

13. Ústavný súd nepriznal navrhovateľovi náhradu trov konania pred ústavným súdom (§ 36 ods. 1 zákona o ústavnom súde) z dôvodu, že mal úspech len v nepatrnej časti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. decembra 2010